

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia. Saulė teka 7 val., leisis 19 val. 24 min.

Dienos ilgumas 12 val. 24 min.

Vardadieniai: šiandien – Mantrimas, Mantrimė, Mantvilas, Manvilas, Manvilė, Matas, Nona, rytoj – Digna, Eiganta, Eigantas, Eigantė, Mauricijus, Tamošius, Tarvina, Tarvinas, Toma, Tomas, Tumas, penktadienį – Galintas, Galintė, Galius, Lina, Linas, Linė, Linius, Teklė.

Rugsėjo 21 – Tarptautinė taikos diena. Bobų vasara. Šv. Matas, Alutinis. Tarptautinė Alzheimerio ligos diena. Rugsėjo 22 – Rudens lygė (lygiadienis). Tarptautinė diena be automobilio. Baltų vienybės diena. Rugsėjo 23 – Lietuvos žydų genocido diena.

Prireikė 2 p. atkaklumo, kol sprogenys buvo neutralizuoti

Pieno ūkių pasirinkimai 2-6 p.

„Ar savanorystė gali tapti sekmadienine šeimos tradicija?“ 4 p.

Teatro mėgėjai susirinko į improvizacijų vakarą Prienuose 4 p.

Ruduo keliauti netrukdo 5 p.

Apie Prienų 8 p. kareivinių miestelio istoriją šmaikščiai – iš tarpukario ūkininkaitės lūpų

„Metų ūkis – 2022“

Išlaiko savo tikslus ir tradicijas

Jau dvidešimt devintą kartą vykstantis „Metų ūkio“ konkursas, nežiūrint gamtos ir valdžios žemdirbiams siunčiamų išbandymų, išlaiko savo tikslus: skatinti ūkininkus pažangiau ūkininkauti, siekti gamybos efektyvumo ir ekologinės pusiausvyros, geriau ir gražiau tvarkytis savo ūkyje. Ir ne tik. Siemet, vertinimo komisijai pakoregavus įstatus, tarp papildomų kriterijų buvo įrašyti punktai apie bendradarbiavimą su seniūnija, dalyvavimą visuomeninėje veikloje, pakelių, palaukių, pagriovių priežiūrą. Skiriant balus už šiuos kriterijus, lėmė seniūnų ir seniūnaitijų žemės ūkio ir kaimo plėtros specialistų vertinimai.

Visų aštuonių seniūnijų seniūnai, tarp konkurso dalyvių nebuvo tik Naujosios Ūtos seniūnijos atstovo, džiaugėsi konkursantų prisidėjimu valant kelius ir sprendžiant kitas iškilusias problemas, organizuojant renginius, pagelbstint kaimynams. Tai – graži perspektyva, juo labiau, kad dauguma konkurso dalyvių atstovauja jaunųjų ūkininkų kartai ir šeiminkauja įvairių dydžių ūkiuose. Jauniausiam dalyviui – 24-eri, vyriausiems – arti penkiasdešimt. Tarp dalyvių didžiausias ūkis siekia per 200 ha, bet yra ir dirbančių 30–50 ha – 80 ha ūkiuose. Be abejo, didžiausi plotai priklauso augalininkystės krypties ir mišriems ūkiams, specializuoti ūkiai – mažesni, bet ne mažiau svarbūs, turintys perspektyvų.

Tarp dalyvių – 4 augalininkystės krypties ūkiai, 3 – mišrūs ir 1 sodininkystės ūkis. Daugumos aplankytų ūkių šeiminkai dalyvauja ūkininkų rėmimo programose, domisi naujovėmis, dalyvauja seminaruose, domisi pažangiomis technologijomis, o Rasa Rasimaitė ir Aušra Babenskienė bendrauja ir su mokslininkais.

Įvairus ir dalyvių kelias į šią dieną. Vieni iš jų iš karto „prilipo“ prie žemės ir tęsia tėvų bei senelių ūkininkavimo tradicijas, kiti prie ūkio stojo grįžę iš užsienio, kiti, kaip stakliškietis Tada Jurkonis, dar nuo vaikystės žinojęs, kad bus ūkininkas, kuriasi „lygioje vietoje“. Nors ir neturėjo finansų, patirties, bet jaunat-

Austė ir Karolis Kliučinskai su dukromis laisvalaikį pajūryje.

viškas ryžtas ir veržlumas šiandien jau rodo darbo vaisius.

Išsipildė vaikystės svajonė

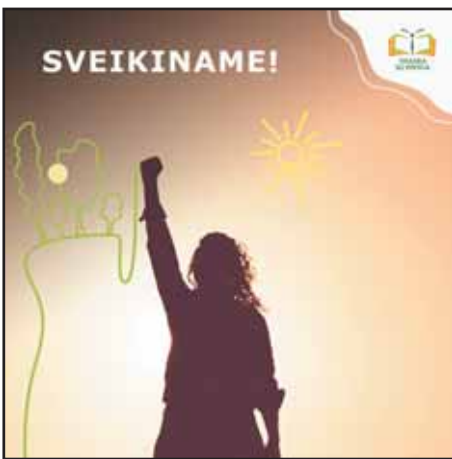
Tadas – jauniausias konkurso dalyvis. Jis nuo pat vaikystės svajojo

tapti ūkininku, turėjo savo mažą gyvuliukų ūkelį, daug laiko praleisdavo netoliese esančioje senelio Stasio Jurkonio sodyboje, nes senelis laikė arklius. Baigęs mokyklą, Tadas pasirinko studijas Alytaus profesinio

(Nukelta į 3 p.)

„Vasara su knyga“

Netruko prabėgti jau septintoji „Vasara su knyga“: nuo birželio 1 iki rugpjūčio 31 d. vykusios skaitymo skatinimo akcijos iššūkyje dalyvavo įvairaus amžiaus skaitytojai ir, kaip rodo vasaros patirtis, vienodai azartiškai knygas skaitė ir mokiniai, ir jų tėvai, ir senjorai. „Įkvėpk knygų magijos!“ – ragino „Vasara su knyga“ organizatoriai. Į raginimą šią vasarą Lietuvoje atsiliepė daugiau kaip 30 000 skaitytojų. Tai – skaitymo skatinimo akcijos „Vasara su knyga“ rekordas!

Akciijoje aktyviai dalyvavo ir Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos skaitytojai: bibliotekoje ir jos padaliniuose užsiregistravo 286 skaitytojai. Visas 2022 m. užduotis – perskaityti knygą apie žmogaus ryšį su gyvūnu (-ais), Baltijos šalių autoriaus knygą, biografinę knygą, knygą, kurios pavadinimas – vienas žodis, šeimos nario vaikystėje mėgtą knygą – įveikė 188 skaitytojai, jie perskaitė 1205 knygas. Aktyviausi buvo Veiverių, Išlaugo, Naujosios Ūtos ir Kašonių bibliotekų lankytojai.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos Aptarnavimo skyriuje buvo skaitytojų, kurie skaitymo iššūkį įveikė po keletą kartų. Šie skaitytojai – Dalia Ališauskienė, Bernardas Smirinenko, Jūratė Cholodova, Snieguolė Arlauskienė ir kiti. Aktyviausi mažieji bibliote-

kos skaitytojai, dalyvavę akcijoje „Vasara su knyga“ – Guosta Stambrauskaitė, Sofija Rūtytė, Salomėja Juškevičiūtė, Emilija Stabačinskaitė ir kiti. Aktyviai į vasaros skaitymų įsitraukė ir nemažas būrelis bibliotekos padalinių skaitytojų: Kašonių bibliotekoje – Roma Astroviėnė, Audronė Rudzenskienė, Donatas Šipkauskas ir Kotryna Šipkauskaitė, Emilija Misevičiūtė ir Domykas Misevičius; Veiverių bibliotekoje – Birutė Vitalija Čivinskienė, Albina Rimskienė, Meida Krutulytė, Marta ir Ema Kazulytės, Justė Krušinskaitė; Naujosios Ūtos bibliotekoje – Laima Vaznienė, Elena Stadalienė, Anelė Lukjančuk, Rūgėlė Žilinskaitė, Ieva Jasukaitytė, Luknė Milušauskaitė.

(Nukelta į 3 p.)

Kviečiame

į Jiezno bendruomenės centro kartu su partneriais (Jiezno kultūrizmo klubo „Uola“, Vėžionių kaimo bendruomenė „Topolis“, Prienų rajono savivaldybės administracija bei Jiezno Šv. Arkangelo Mykolo ir Jono krikštytojo parapija) įgyvendinamo vietos projekto

„Tradicinė rudens šventė „Mykolinės Jiezne“ pristatymą š. m. rugsėjo 25 d.

Laukiame Jūsų 12.00 val. Šv. Arkangelo Mykolo atlaiduose Jiezno bažnyčioje, o 13.00 val. šventėje, kuri vyks viešojoje erdvėje šalia bažnyčios.

AUTOPASLAUGA

UAB „Autopaslauga“ ieško autošaltkalvių darbui Kauno mieste.

Darbo pobūdis: krovinių transporto priemonių gedimų nustatymas, remonto darbai, bendra techninė patikra.

Reikalavimai: techninis išsilavinimas, panašaus darbo patirtis, orientacija į rezultatus.

Siūlome: atlyginimą nuo 1300 Eur/mėn į rankas; darbą nuo 08:00 iki 20:00 pamainomis; kuro kompensaciją vykimui į darbą ir namo; visas reikiamas darbo priemones, darbo drabužius; privatų sveikatos draudimą.

Telefonas pasiteiravimui: +370 695 55 755.

Tadas Jurkonis jaučiasi savas tarp savo auginamų mėsinų galvijų.

Prireikė atkaklumo, kol sprogmėnys buvo neutralizuoti

Pakuonio krašto gyventojas Tautvydas Vaitkevičius po ilgų paieškų valdiškose įstaigose įrodė, kad slenksčius mynė ir prašymus rašė nebe reikalo. Kaip pats sako, jo pavyzdys gali būti paskatinimu kitiems nenuleisti rankų, susidūrus su reikalų vilkinimu.

Apie Tautvydo Vaitkevičiaus rūpesčius ir žygius „Gyvenimas“ rašė straipsnyje „Situacija: arba taikstytis su sprogmėnų rizika, arba samdytis išminuotojus“ (Nr. 39 (10487)). Priminsiu, kad praėjusių metų spalio 3 d. jam priklausančiame dirbamos žemės sklype Bačkininkėlių kaime radęs į dirvos paviršių išverstą minosvaizdžio sviedinį, gyventojas su prašymu išvalyti visą lauką kreipėsi į privačiai dirbančius kvalifikuotus specialistus. Šie paskaičiavo preliminarį beveik 9 tūkst. eurų sąskaitą už paslaugas. Negalėdamas skirti tokios didelės sumos iš šeimos biudžeto, T. Vaitkevičius kreipėsi pagalbos į Prienų rajono savivaldybę, tačiau jam buvo atsakyta, kad lėšų šioms reikmėms iš biudžeto neskiriama. Patarta kreiptis į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą, kuris kasmet sudarinėja nuo sprogmėnų valytinų teritorijų sąrašus.

Departamentu atstovė raštu informavo, kad 2022 metams toks sąrašas jau sudarytas, pasiūlė rašyti prašymą kitais metais. Tačiau, anot jos, pareiškimo pateikimas savaimė negarantuoja, kad privačiam asmeniui priklausanti teritorija bus įtraukta į valytinų žemės plotų sąrašą ir joje bus vykdomi standartinių sprogmėnų neutralizavimo darbai, kuriuos atlieka Lietuvos kariuomenės pajėgos, o finansuoja valstybė pagal specialią programą. Jos teigimu, kasmet kariuomenė už valstybės skirtas lėšas gali išvalyti tik iki dviejų

hektarų plotą, priklausantį civiliams asmenims.

T. Vaitkevičiaus toks atsakymas netenkino, susirūpinęs, kad gali būti nesaugu su technika dirbti žemėje, kurioje anksčiau buvo rastas sprogmėnys, jis surašė raštus Vidaus reikalų, Krašto apsaugos ministerijoms, Prezidentūrai, Kariuomenės vadui. Ne iš visų instancijų sulaukė atsakymų.

Tik Kariuomenės vadas jam atsakė, kad prašymas surašytas ne pagal formą ir pasiūlė kreiptis į artimiausią policijos komisariatą. Iš Prienų r. policijos komisariato prašymas persiųstas Prienų rajono savivaldybei, kuri galiausiai išdavė leidimą kariškiams vykdyti išminavimo darbus. Nes, kol gyventojas prašymas keliavo nuo vienos instancijos į kitą, jis per tą laiką bene tris kartus apsilankė Kaune, Juozo Vitkaus inžineriniame batalione.

Ūkininkui nuėmus derlių, sutartu laiku bataliono išminuotojai atvyko ir per kelias dienas su iešikliais išvalė jo lauką bei, anot T. Vaitkevičiaus, radę vietoje susprogdino septynis Antrojo pasaulinio karo laikų sprogmėnis – minas ir artilerijos sviedinį. Šios kariškių paslaugos jam nekainavo.

Kantrybės ir užsispyrimo T. Vaitkevičiui teko daug pasisemti, tačiau nuo šiol bent galės ramiai, be pavojaus, arti dirvą ir auginti javus žemėje, kurioje dar nuo Antrojo pasaulinio karo slypėjo sprogmėnys.

Dalė Lazauskienė

Zemės ūkis

Pieno ūkių pasirinkimai

Justinas ADOMAITIS

„Europos šalių žemdirbiai bruzda, protestuotojai neša šūkius „Neleiskime savęs apvogti“, nežinia, kaip ilgai truks lietuvių kantrybė, – kalba Pašventupio kaimo ūkininkas ir Lietuvos pieno gamintojų asociacijos (LPGA) prezidentas Jonas VILIONIS, – dėl išaugusių gamybos kaštų ir sumažintų žaliavos supirkimo kainų pieno ūkiai šį rudenį ketina likviduoti karvių bandas, daugelis net nerengė pašarų žiemai. Prieš porą dešimtmečių kiekvienas mūsų savivaldybės kaimietis savo sodyboje laikė keletą ar keliolika karvių, pienininkystė vertėsi daugiau nei 2 tūkst. ūkininkų. Žemės ūkio ministerijos 2022 m. rugpjūčio 1 d. duomenimis, Prienų rajone likę 823 galvijų laikytojai, pačių galvijų tėra 12 428, melžiamų karvių – 3830. Netoli diena, kai iš užsienio turėsime įsivežti ir pieną, ir mėsą. Prisimenant atbulomis rengtą Nacionalinį strateginį bendrosios žemės ūkio politikos 2023–2027 metų planą, dėliojasi niūrios ateities prognozės. Bioįvairovės žemės ūkyje turėsime daugiau, ištuštėję kaimiečių tvartai miestiečiams jau nesmirdės. Tik ką iš to išloš valstybė?“

Kaimo verslas – tik ūkininko rūpestis

Savo ūkyje Pašventupio ir Antakalnio kaimuose J. Vilionis jau dėliojasi šalia pienininkystės vystyti ir mėšinių galvijų verslą, imtis sūrių gamybos, neatsisakyti augalininkystės. Tik ateities viltims kelią pereina dabarties iššūkiai – geopolitinė situacija, išprovokavusi kosmines energetikos, trąšų kainas. Net grūdinininkai šalyje dejuoja. Liūdniausia, pasak J. Vilionio, jog politikai baigia nusiukti nuo žemdirbių: net šešėlinėje vyriausybėje nerandama žemės ūkio ministro, buvęs kandidatas perbėgo į kitą partiją. Žemdirbių savivaldos organizacijos neieško bendro sutarimo. Kadencijos pradžioje įnirtingai kritikuojamas naujasis ministras diskusijose dar siūlė žemdirbystės strategijos mokytis iš kaimynų lenkų, bet vėliau pritilo.

„Tredalį šalyje perdirbamo pieno žaliavos įsivežame iš Estijos ir Latvijos, pigesnę pieno produkciją – iš Lenkijos, – kalba LPGA vadovas J. Vilionis, – tiekimo grandinėms dėl išorės agresijos nutrukus, turėsime badauti arba už maisto produktus mokėti dešimteriopai“.

J. Vilionis prisimena praėjusios Vyriausybės parengtą „Baltąją knygą“, kurioje buvo numatyta didinti gimstamumą kaime, steigti naujus verslus, skatinti jaunų ūkininkų kūrimąsi ir pan.

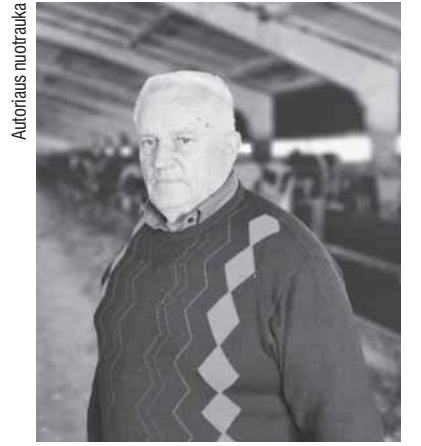
„Viešojoje erdvėje suformuotas prabangoje gyvenančio ir nuolatos verkiančio ūkininko stereotipas, –

nuoskauda dalijasi J. Vilionis, – niekam nėra motais, kad žemdirbys, ypač pienininkas, dirba 24 val. per parą ir 7 dienas per savaitę, išpareigojęs paramos tiekėjams ir kredito įstaigoms. Ne kas kitas, o valstybė turėtų išaiškinti vartotojams, jog be europinės ir nacionalinės paramos žemdirbiui jo pagaminti maisto produktai parduotuvių būtų keleriopai brangesni. Paramos principas – subalansuoti maisto kainas, padėti vartotojui“.

Kaimynams žemės ūkis svarbus

Rajono ūkininkai ne kartą lankėsi Latvijos, Lenkijos pieno ūkiuose. LPGA prezidentas J. Vilionis patiekia kaimyninės Lenkijos valdžios naratyvą – Teisės ir teisingumo vyriausybėi Lenkijos kaimas yra šalies ekonomikos pagrindas ir nepamainomas šiuolaikinės ekonomikos elementas, tačiau kartu išlaiko gražias nacionalines tradicijas. Taip kalba ministras pirmininkas Mateusz Morawieckis, jam pritaria vicepremjeras ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros ministras Henrykas Kowalczyk bei ES žemės ūkio komisaras Janusz Wojciechowski.

„Nesenai kalbėdami apie Lenkijos strateginį BŽŪP planą ir dabartinę padėtį žemės ūkyje svarbiausiu uždaviniu iškėlė išmokų už hektarą kompensavimo programą šalies ūkininkams, palyginti su jų kolegoms Vakarų Europoje, – pasakoja J. Vilionis, – mūsų panašūs reikalavimai, paremti 52 tūkst. parašų,

Ūkininkas ir LPGA prezidentas Jonas Vilionis savo pieno ūkyje.

geriausiu atveju praturtino Briuselio archyvus. Ir su išmokomis, ir su prioritetais mes vis dar braidžiojame politinėje migloje. Žodinių deklaracijų nelydi veiksmų planas, nors kaimyninėje šalyje ir mūsų piliečiai, ir dažnas politikas lankosi kiekvieną savaitgalį“.

Pasak J. Vilionio, Lenkija patenka į pirmąją grupę iš septynių šalių (Danija, Suomija, Prancūzija, Lenkija, Portugalija, Ispanija ir Airija), kuriose Europos Komisija patvirtino 2023–2027 m. Bendrosios žemės ūkio politikos strateginį planą. Visoms ES–27 šalims pagal jį bus skirta 270 mlrd. Eur, septynioms jau patvirtintoms šalims – daugiau nei 120 mlrd. Eur, iš kurių daugiau nei 34 mlrd. Eur yra skirti tik aplinkos, klimato ir ekologinėms schemoms. Po 3 mlrd. Eur bus skiriama kiekvienos šalies jauniems ūkininkams išskirti. Europos Komisijos duomenimis, nuo 86 iki 97 proc. ES žemės ūkio paskirties žemės bus dirbama laikantis geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų, mažinant priklausomybę nuo trąšų.

Didžiosios žemės ūkio šalys – Vokietija, Nyderlandai ir Italija – sprendimų dėl BŽŪP plano patvirtinimo dar laukia. Kada ateis Lietuvos eilė?..

Prioritetas gyvulininkystei

ES žemės ūkio komisaras J. Wojciechowski akcentavo, jog Lenkijos strateginiame plane, kuris iki paskutinės savaitės buvo derinamas ir keičiamas, svarbiausiu numatytas gyvulininkystės sektorius. (Nukelta į 6 p.)

Paskutiniai Beržyno parko tvenkinio ir Jiezno ežero vandens telkinių tyrimų rezultatai

Rugsėjo 14 d. buvo atlikti paskutiniai Beržyno parko tvenkinio ir Jiezno ežero vandens kokybės mikrobiologiniai tyrimai. Iširti šie mikrobiologiniai parametrai: žarniniai enterokokai (KSV/100 ml) ir žarninės lazdelės (Escherichia coli KSV/100 ml). Gauti rezultatai parodė, jog Jiezno ežero vandens telkinių parametrai vertės neatitinka kokybės reikalavimų.

Beržyno parko tvenkinyje žarninių enterokokų – 16 KSV/100 ml (norma – 100 KSV/100 ml), o žarninių lazdelių (Escherichia coli) – 19 KSV/100 ml (norma – 1000 KSV/100 ml).

Jiezno ežere žarninių enterokokų – 1000 KSV/100 ml (norma – 100 KSV/100 ml), o žarninių lazdelių (Escherichia coli) – 340 KSV/100 ml (norma – 1000 KSV/100 ml). Nuolaužų, plūduriuojančių medžiagų nerasta.

Nuolaužų, plūduriuojančių medžiagų, dervų likučių, stiklo, plastiko, gumos nerasta nei viename iš tirtų vandens telkinių.

Šiuo metu miškuose vyksta tikras spektaklis – griausmingai baubia besiporuojantys elniai

Rugsėjo 17 dieną miškininkai šventė savo profesinę dieną. Šia proga visą rugsėjo mėnesį 26 Valstybinių miškų urėdijos regioniniai padaliniai kviečia į nemokamus renginius visuomenei, kuriuose miškininkai papasakos apie mus supančią gamtą, suteiks naujų žinių ir įdomių patirčių. Miškininkai kviečia rinktis net iš 30 veiklų sąrašo.

Šiais metais didžioji dalis Miškininko dienos renginių vyks rugsėjo 24 dieną, šeštadienį. Registracija į renginius vyksta: registracija.vmu.lt

VMU Prienų regioninis padalinys rugsėjo 16 d. susidomėjusiuosius pakvietė klausytis elnių baubimo Alytaus r., Panemuninkų kaime.

Rugsėji šalies miškai aidi ypatingomis melodijomis, o tiksliau riaumojimais – kai miškų karaliai elniai įnirtingai kviečia poruotis pateles. Elniai baubti pradeda rugpjūtį ir liaujasi sulig rudens pabaiga, tačiau intensyviausiai tuoktūvių „dainas“ traukia būtent rugsėjo mėnesį. Valstybinių miškų urėdija kviečia susipažinti su aistringų, bauginančių ir miškus drebinančių elnių baubimu bei kartu su miškininkais šiuos didingus raguočius pamatyti iš arčiau.

Kartą išgirdęs įstabią ar net bauginančią elnių „serenadą“, negali jos užmiršti ir lauki kito rudens, kada vėl galėsi žvabų rudens vakarą įtempti ausis miško glūdumoje ir tikėtis miškų karaliaus baubimo. Pasiklausyti taurių raguočių jų rujos metu susigundo vis daugiau gamtos mylėtojų. Šiais metais Valstybinių miškų urėdija Miškininko dienos proga taip pat organizuoja

nemokamas ekskursijas pamatyti šį gamtos reiškinį. Patyrę miškininkai-medžiotojai nuves ten, kur ne tik išgirsite, tačiau galbūt ir savo akimis pamatysite baubiantį patiną ir aplink jį besisukiojančias pateles.

Paprastai tauris elnis laikosi atokiau nuo žmonių, yra ypač atsargus, pajutęs bent menkiausią miško lankytojo ženklą, kaip mat pasišalina. Tačiau rugsėjį patino

protą užvaldžius tuoktūvių reikalams, jo budrumas kiek sumenksta, o save gyvūnas išduoda griausmingu, šimtus metrų aidinčiu baubimu. Tačiau elnio patelės, kurių vienas patinas gali turėti tikrai ne vieną, yra ypač įtarios ir budrios, jos saugo savo patiną, kad šiam nekiltų grėsmės ir jis toliau galėtų susikontcentruoti į giminės pratęsimo darbus bei kovas su kitais patiniais.

Valstybinių miškų urėdijos miškininkai, prižiūrintys profesionalios medžioklės plotus, taurių elnių pasirošimo ženklus rujai jau stebi nuo rugpjūčio ir prognozuoja, kad ruja piką pasieks antroje rugsėjo pusėje. Prieš rują šių Lietuvos miškų karalių, paprastai gyvenančių nedideliais būriais pagal lytį, elgesys labai pasikeičia – stipriausieji patinai išsirenka teritoriją, kurią ima

žymėti ragū karūnomis laužydami medelius ir šakas, palikdami stiprų kvapą, kūną stingdančiu riaumojimu grasindami konkurentams ir viliodami pateles.

Šiuo laikotarpiu patinai neėda ir gali prarasti iki 25 proc. kūno masės, tad geriausiai imitės ir didžiausias ragū karūna pasipuošęs patinas atkreipia daugiausia patelių dėmesio.

Valstybinių miškų urėdijos kviečia atvykti į girininkijas pasiklausyti nepakartojamo miško spektaklio garsų.

Kreiptis į patyrusius miškininkus ir jų vedamiems organizuotai vykti į mišką yra kur kas saugiau nei savarankiškai, nes Lietuvos miškuose prasideda medžioklės sezonas, todėl reikėtų būti itin budriems ir atsargiems.

„Rujos metu elniai labai jautrūs, todėl dažnam miško lankytojui nežinanant elnių judėjimo kelių, neišmanant šių gyvūnų elgesio yra pavojinga klaidžioti po mišką be lydinčio profesionalo. Netyčia užklydus į taurių raguočių rujos vietą yra padaroma nemenka žala, nes dažnu atveju elniai iš tokios vietos būna priversti pasitraukti“, – sako Valstybinių miškų urėdijos Dubravos regioninio padalinio Padauguvos girininkas Kęstutis Markevičius.

Išlaiko savo tikslus ir tradicijas

(Atkelta iš 2 p.)

rengimo centro Daugų filiale, įgijo ir ūkininkui labai reikalingas vairuotojo, traktorininko profesijas. Pirmoji jo sava žemė buvo kito senelio Vytauto Šeškaus iš Trečionių padovota 2 ha, paskui dar kelis paveldėtus pridėjo tėvai, o šiandien kartu su nuomojama Tadas jau dirba per 100 ha žemės. Jo ūkis mišrus. Pradėjęs auginti javus, vėliau įsigijęs seną fermą, Tadas šiandien savo ūkyje augina ir mėšinius galvijus. Dalyvaudamas rėmimo programose jaunas ūkininkas įsigijo daugiau technikos, turi planų ir dėl tolesnės ūkio plėtros bei modernizavimo.

Šiuo metu Tadas dar gyvena su tėvais, bet jau nusipirko seną sodybą ir joje ruošiasi kurtis su drauge. Sakė, jau ir namo projektą turįs.

Vaikino tvarkingumu, darbštumu, veiklumu džiaugiasi ir Stakliškių seniūnė Nijolė Ivanovienė, prisimindama, kad žiemą, kai reikėjo valyti sniegą, Tadas buvo vienas iš didžiausių pagalbininkų, nuo ryto iki vakaro neišlipdavo iš traktoriaus.

Šilauogės šiemet nenuvylė

Dar ne taip seniai Malinavos kaime, Pakuonio seniūnijoje esančiame Vasiliauskų ūkyje būta karvių fermos. Šiandien apie tai bylojančių ženklų jau nebeliko, bet šviesios atminties buvusio ūkio šeimininkė Janina Vasiliauskienė Amžinybėje gali jaustis rami. Ūkis neliko išdraskytas, tik pasikeitė jo profilis. Jis tapo sodininkystės ūkiu, o jame šeiminkaujantis anūkas Karolis su žmona Auste augina uogas. Prieš šešerius metus 2 ha plote įveisė šilauogyną, prieš trejus metus pasodino ir pirmuosius sausmedžių plotus.

Ko gero, ūkininkavimas nebuvo didžioji Karolio svajonė. Jis su kelerių metų pertrauka, kai studijavo Lietuvoje, daugiau kaip dešimtmetį gyveno Amerikoje. Tėn buvo baigęs mokyklą, į Ameriką, kurioje įsikūrusi mama, grįžo ir dirbti. Panašiai klostėsi ir Austės gyvenimas, bet anksčiau trumpams grįždavę Lietuvon, Kliučinskai ryžosi tvirtai įleisti šaknis Karolio senelių sodyboje ir čia ieškoti prasmės.

Vertinimo komisijos nariai Martynas Butkevičius, Aušra Tamošiūnienė ir Saulius Kavaliauskas su Auste Kliučinskiene šilauogių plotuose.

Ir, kaip sakė Austė, lankantis jų ūkyje, mat Karolis buvo išlėkęs į krepšinio čempionatą Vokietijoje, nesigaili. Džiaugiasi ji gražia sodybos erdve, jos negasdina ir darbas uognuose, kelionės į turgus, muges,

patenkinta ji ir Birštono darželiu „Giliukas“, į kurį kasryt veža savo dukreles.

Pasak Austės, gyvenimas pilnas naujų patirčių, ieškojimų. Jo kol kas dar nedrįsta prognozuoti, kaip seksis

su sausmedydu – ar pasiteisins investicijos, bet šilauogės net ir šiemet, esant tokiems permainingiems orams, nenuvylė. Gal tik skynimas kiek susispaudė, nes ankstyvosios ir vėlyvesnės veislės uogas sunokino beveik tuo pačiu metu.

Kliučinskai savo ūkyje tvarkosi remdamiesi konsultavimo tarnybos patarimais prisilaikydami uogininkystės ūkiams keliamų reikalavimų, nuolat tiria vandenį, kuriuo laistomi uogynai.

Pakuonio seniūno Antano Keturakio teigimu, seniūnija džiaugiasi ir Kliučinskių sponsorine veikla, ypač pasidalinant ūkyje išaugintomis uogomis su garbaus amžiaus seniūnijos gyventojais.

...Taigi ir Tado Jurkonio, ir Kliučinskių bei kitų applanėtų konkurso dalyvių ūkiai tik dar kartą paliudija, kad žemdirbiai yra pagrindinės žemės misijos – duoti vaisių – garantas. Nuolatinio darbu jie užtikrina, kad žemė užaugintų vaisius, juos paima ir dalijasi su kitais žmonėmis.

Daugiau apie kitus applankytus ūkius ir juose sumanius besivarkančius ūkininkus – kituose „Gyvenimo“ numeriuose.

Ramutė Šimukauskaitė

Mama Austė su mažosiomis talkininkėmis.

Nuotraukos autorės ir iš Kliučinskių šeimos archyvo

„Vasara su knyga“

(Atkelta iš 2 p.)

Populiariausios knygos tarp skaitytojų buvo Antuano de Sent Egziuperi „Mažasis princas“, Jacko Londono „Baltoji Iltis“, Delios Owens „Tėn, kur gieda vėžiai“, Noros Ikstenos „Motinos pienas“, Kristinos Sabaliauskaitės „Petro imperatorė“, Anos Frank dienoraštis, Justino Marcinkevičiaus „Grybų karas“, Nicholo Evanso „Arklių užkalbėtojas“, Vytės Nemunėlio „Meškiukas Rudnosiukas“, Jono Biliūno „Kliudžiau“.

Pagrindinė projekto rėmėja – išmaniųjų technologijų bendrovė „Xiaomi“ jau apdovanojo burtų keliu išrinktus laimėtojus. Nors Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos skaitytojams nepasisekė laimėti pagrindinį prizą, kiekvienas iššūki įveikęs dalyvis bus apdovanotas diplomais ir spalvingais knygų skirtukais.

„Vasara su knyga“ – septintus metus apskričių ir savivaldybių viešųjų bibliotekų, mokyklų bibliotekų, Lietuvos aklybių bibliotekos su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija organizuojama skaitymo skatinimo akcija. Siekiant įtraukti daugiau visuomenės grupių, specialių skaitymo poreikių turintiems žmonėms suteikta prieiga naudotis virtualios bibliotekos ELVIS garsinių knygų fondu.

Pagrindinis informacinis partneris – LRT, pagrindinis akcijos rėmėjas – „Xiaomi“.

Akcijos draugai: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, IBBY, leidyklos „Alma Littera“, „Niekio rimto“, „Vaga“, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, „Aukso žuvis“, „Debesų ganyklos“, Audioteka.lt, garsinių knygų biblioteka „Elvis“, „Urtės tekstilė“, peteliškių namai „DomBow Ties“, „DenimDiaries“, „Muilo virtuvė“, „Biblioteka visiems“, „Švieskime vaikus“, „Verocafe“, kurjerių tarnyba „Samus“, „Pažymėtas.lt“.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos informacija

Ar žinojote...

Chorinis dainavimas gerina psichinę sveikatą. Šio reiškinio atradimas priklauso Oksfordo universiteto profesoriumi Nikui Stiuartui, kuris išanalizavo 375 žmonių apklausos duomenis.

Tikriausiai choro dainininkai suvokia dainavimą chore kaip kažką ypatingą, rimtą ir mano, kad jie atlieka tikrai svarbią ir reikšmingą veiklą. Kiekvienas dalyvis jaučia bendras emocijas. Galbūt ateityje žmonėms, turintiems psichikos sveikatos problemų, bus prirašomas ir dainavimas chore. Buvo įrodyta, kad ši veikla palengvina Parkinsono ligą, depresiją ir plaučių ligas.

Mokslininkai iš Švedijos patvirtino, kad chorinis dainavimas ne tik padidina deguonies kiekį kraujyje, bet taip pat skatina laimės hormonų (pvz., oksitocino) išsiskyrimą, gerina nuotaiką, sumažina stresą ir spaudimą.

Prieskonių poveikis charakteriui. Ar žinojote, kad naudojami prieskoniai gal turėti įtakos jūsų charakteriui?

Prieskoniai – unikalūs pagalbininkai mūsų dvasiniam tobulėjimui, nes jie gali paveikti žmogaus charakterį, o žinant vieno ar kito prieskonio savybes ir įdėjus jų į maistą, galima pasiekti tam tikrą tikslą. Taigi susipažinkime su jų savybėmis:

• **kvapioji ferula** – būsite švelnesnis ir ramesnis;

• **imbieras** – ugdo kruopštumą, blavų situacijos įvertinimą, ramybę spren-

džiant problemas;

• **aitrioji paprika** – padeda atsikratyti tuštybės, primityvumo, priešlaikinių sprendimų;

• **muskato riešutas** – ugdo ryžtingumą įveikiant įvairius sunkumus;

• **kalendra** – pagerina atsparumą neigiamiems reiškiniai aplinkoje;

• **kmynai** – leidžia būti labiau nepriklausomiems nuo apkalbų, blogos nuomonės apie jus, suteikia stiprybės greitai įveikti blogą įprotį;

• **pankoliai** – nuostabiai šalina nuovargį, kurį sukeltia įtemptos situacijos, oro sąlygų pasikeitimas;

• **ožragė** – suminkština charakterį, santykiai su žmonėmis tampa šiltesni;

• **garstyčios** – skatina švelniąsias charakterio savybes;

• **kardamonas** – skatina gebėjimą atleisti skriaudėjui;

• **karis** – moko santūriai, atidžiai ir be įtampos pažvelgti į save, palengvina iškilusius vidinius prieštaravimus;

• **juodgrūdės sėklos** – suteikia mintims ryškumo ir veržlumo, optimizmo ir pasitikėjimo savo jėgomis.

Tad įdomios ir žaismingos kelionės po prieskonių pasaulį.

Puikus pagalbininkas kovojant su potraukiu prie saldumynų. Baltymai – viena svarbiausių ir reikalingiausių organizmui medžiagų. Įprasta manyti, kad daugiausia baltymų turi gyvūninės kilmės produktai, tačiau ne mažiau jų galime gauti ir iš augalinių šaltinių. Vienas tokių – ka-

napių sėklos. Kanapių proteinas – tai aukštos kokybės baltymų šaltinis, kuris dar ir puikiai įsisavinamas. Be to, jame yra visų 20 aminorūgščių. Dėl didelio kanapių proteino esančio maistinių medžiagų kiekio šis produktas – puikus pagalbininkas kovojant su nenumaldomu potraukiu prie saldumynų. Kanapių sėklose gausu dietinių skaidulų, padedančių reguliuoti gliukozės kiekį kraujyje. Kai kraujyje palaikomas pastovus gliukozės kiekis, kur kas rečiau patiriamas energijos trūkumas, todėl sumažėja cukraus kiekis.

Tyla gali išvesti iš proto. Pasaulyje egzistuoja kambarys, kuriame garso lygis siekia vos 9 decibelus, kai įprastame ramiaame kambariame tyro 30 decibelų tyla tai yra šio kambario sienos sulaiko 99,99 proc. triukšmo. Gali pasirodyti, jog tai nuostabu, tačiau šiame kambariame niekas nėra išbuvęs daugiau nei 45 minutes. Sėdėdamas tokioje tyloje žmogus ima labiau įsiklausyti į savo mintis ir kūną, galiausiai ima girdėti viso savo organizmo veiklą ir kiekvieno organo garsą. Po maždaug 30 minučių žmogus apima haliucinacijas ir jis gali išprotėti. Tokia terapija toli gražu nepriima teigiamų pojūčių. Todėl tyla ir ramybė – vertinga ir gydant su visais garsais, kurių, deja, nerasi šiame kambariame. Todėl visišką tylos nereikėtų taip labai ilgėtis ar idealizuoti, ji gali išvesti iš proto tikraja to žodžio prasme.

Parengė Romualda Bartulienė

Jaunimo skveras *Renkuosi savanorystę*

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

„Ar savanorystė gali tapti sekmadienine šeimos tradicija?“

Atsižvelgdamas į tai, kad savanoriška veikla yra labai svarbi skatinant Lietuvos pilietinės visuomenės susitelkimą, pilietiškumo ugdymą bei stipresnės ir tvaresnės Lietuvos kūrimą, 2022 metus Seimas paskelbė Savanorystės metais. Nors savanoriškos veiklos įstatymas Lietuvoje galioja jau 10 metų, jos poreikį ir pozicijas ypač išryškino COVID-19 pandemija bei Ukrainoje prasidėjęs karas. Tačiau, jau dabar kalbant apie pandemijos ir karo nuovargį, neatmetama tikimybė, jog, pasibaigus krizėms, neatlygintina veikla dings iš Lietuvos piliečių kasdienybės, tad kaip pasiekti tikslą, kad laisva valia atliekamos veiklos taptų kiekvieno piliečio gyvenimo dalimi, aiškinosi diskusijos „Ar savanorystė gali tapti sekmadienine šeimos tradicija?“ moderatorė **Luka LESAUSKAITĖ**.

Savo patirtimi ir mintimis diskusijos metu taip pat dalijosi Raudonojo Kryžiaus vadovė **Kristina Meidė**, Maisto banko vadovas **Simonas Gurevičius**, psichologė **Ieva Kirkilė** bei aktorius **Edgar Bechter** – visi jie savanorystę atrado skirtinguose gyvenimo laikotarpiuose ir, kaip patys sako, ji tapo neįkainojama patirtimi.

Dabartinis Maisto banko vadovas S. Gurevičius savanoriauti pradėjo vos 7-erių, kai jo močiutė, buvusi žydų bendruomenės aktyvistė, paprašė pagalbos dalijant maisto daiktus, o Raudonojo Kryžiaus vadovė K. Meidė į savanorišką veiklą atėjo iš verslo pasaulio. Jos teigimu, penkias dienas per savaitę sunkiai ir įtemptai dirbus įprastame darbe, norėjosi padaryti ką nors gerą ir dėl visuomenės.

Psichologė I. Kirkilė savanorystės grožį atskleidė dar mokykloje, o vėliau savanoriška veikla suteikė galimybę kilti ir karjeros laiptais – ji tuomet dar būsimą psichologę išmokė pažinti aplinką bei žmones.

O štai Edgar Bechter šiuo keliu pradėjo žengti ne taip ir seniai, Lietuvą užklupus pandemijai, o vėliau ir

Diskusijos „Ar savanorystė gali tapti sekmadienine šeimos tradicija?“ dalyviai (iš kairės į dešinę): **Luka Lesauskaitė, Simonas Gurevičius, Kristina Meidė, Ieva Kirkilė ir Edgar Bechter.**

prasidėjus karui Ukrainoje. „Tai buvo tarsi širdies šauksmas, tad kitaip pasielgti aš tiesiog negalėjau“, – sakė aktorius. Nors E. Bechter savanorystėje nėra senbuvis, aktorius pastebi, kad, užsiimant savanoriška veikla, labai svarbu rasti balansą tarp savanorystės ir asmeninio gyvenimo, mat jo patirtis liudija, jog, bandant eiti į visas puses, gali pamiršti ir pats save. „Kai prasidėjo karas, aš kelis mėnesius visą save atidaviau savanorystei, bandžiau eiti į visas puses ir tik vėliau supratau, kad visai pamiršau save, apleidau savo verslą ir, jeigu nieko nedarysiu, pagalbos reikės man pačiam“, – patirtimi dalijosi Edgaras. Tačiau iš šio kelio jis nepasitraukė, o jo iniciatyva socialiniuose tinkluose atsirado nauja platforma, kurioje nuo karo bėgantys menininkai iš Ukrainos gali atrasti vertingų ryšių Lietuvoje. „Aš supratau, jog, norėdamas padaryti ką nors gero, tu nebūtinai turi savyje ką nors pakeisti. Tavo profesiniai įgūdžiai, kasdienė veikla taip pat gali būti savanoriška veikla“, – patirtimi dalijosi E. Bechter.

„Atsipirdama“ nuo asmeninės Edgardo patirties, L. Lesauskaitė pastebi, jog tokių pavyzdžių, kai, prasidėjus karui Ukrainoje, žmonės stengėsi daryti visko labai daug – nemažai, tačiau šiandien tie žmonės jau pavargo, nuėjo prie savo asmeninių darbų ir tarsi pamiršo, kas vyksta. Anot diskusijos moderatorės, Lietu-

vos istorija ne kartą įrodė, jog tuomet, kai yra krizė, lietuviai gali būti vieningi ir pilietiškai, bet, kai gyvename taikoje, pamirštame apie savanorystės prasmę. „Tad ką reikia daryti, kad savanoriška veikla taptų mūsų kasdienybe ar sekmadienine tradicija?“, – pašnekovų klausė diskusijos moderatorė.

Anot dviejų didžiausių nevyriausybinų organizacijų Lietuvoje – Maisto banko ir Raudonojo Kryžiaus vadovų, geras pavyzdys yra užkrečiamas, todėl labai svarbus aspektas yra savanorystė su šeima.

„Man tik pradėjus dirbti Maisto banke, vaikai natūraliai paprašė ateiti pasavanoriauti ir nepatikėsite, bet mūsų šeimoje vienas didžiausių prizų vaikams yra ne boulingas ar kino teatras, bet galimybė atvažiuoti į Maisto banką. Jie žino, kad tai bus ne tiesiog darbas, kurį turime atlikti, bet linksmas nuotykis. Veikiant ką nors kita, tokio jausmo tikrai nepatirsi, o asmeninis tėvų pavyzdys įkvepia“, – mintimis dalijosi Maisto banko vadovas S. Gurevičius.

Savanorystė artima ir visai Raudonojo Kryžiaus vadovės K. Meidės šeimai ir ne tik jai, bet ir draugams. Jos pastebėjimu, tie, kurie nusprendžia išbandyti save nevyriausybinių organizacijų veikloje, retai tą daro vieni. „Įprastai draugai ar artimieji vis tiek į tai įsivelia. Mano pačios

šeima savanoriauja. Galbūt ne kasdien, bet tada, kai reikia pagalbos, jie prisijungia pirmieji. Be to, pažiūrėkime į įmones. Daugumai jų atsibodo komandiniai renginiai, estafetės ir vakarėliai. Jau dabar įmonės ieško kitokios, savanoriškos veiklos, kad komanda ne tik pabūtų kartu, bet ir nuveiktų kažką prasmingo bei tuo pačiu sustiprėtų, kaip komanda“, – pasakojo K. Meidė.

S. Gurevičiaus pastebėjimu, žmogus visuomet nori nuveikti gyvenime ką nors didelio ir prasmingo, o savanorystė – tai ta sritis, kurioje gali tai padaryti ir tie, kas pabando prie jos prisiliesti, supranta, kokią prasmę turi savanoriška veikla. „Gyvenime yra labai mažai tokių prasmingų dalykų“, – akcentavo Maisto banko vadovas.

Kodėl verta savanoriauti ir ką neatlygintina veikla gali duoti žmogui, diskusijos metu analizavo ir psichologė I. Kirkilė, prisipažinusi, jog savanorystės patirtis užaugino ir jos asmenybę – „užgrūdino“ ir sutvirtino ne tik kaip žmogų, bet ir kaip savo srities profesionalą.

„Žiūrint iš psichologinės pusės savanorystė žmogui duoda tikrai labai daug. Visų pirma, savanoriaujant gaminasi dopamino hormonas, su kuriuo ateina pasitenkinimo jausmas – jį gauname įveikę tam tikras užduotis. Jeigu aš savanoriauju kartu

su šeima, smegenyse gaminasi oksitocinas – dar geriau žinomas kaip meilės hormonas. Jis įprastai gaunamas paglostčius mielő šuniuką ar pašnekinus kūdikį, tačiau, kai mes savanoriaujame su šeima, mes jį gauname, nes kuriame bendrą ryšį. Dar vienas svarbus dalykas yra tai, jog dabar nuo mažens savo vaikus mokome spręsti problemas, o kiekviena savanorystė ir siekia išspręsti tam tikrą problemą. Taip pat manęs žmonės dažnai klausia, kokia yra šios kartos pagrindinė problema ir, mano nuomone, tai yra nesėkmės baimė, kuri susiformuoja dėl daugybės priežasčių, bet būtent savanoriška veikla gali padėti ją įveikti, nes joje mes turime visas sąlygas klysti, būti palaikomi ir pan.“, – gerų darbų naudą žmogui analizavo psichologė I. Kirkilė.

Kita vertus, psichologinę naudą pamatuoti kartais gali būti sudėtinga, todėl K. Meidė atkreipė dėmesį į dar vieną dalyką, kurį suteikia savanoriška veikla – tai savanorystės metu įgyti įgūdžiai, kurie gali būti naudingi kasdieniame gyvenime bei profesinėje veikloje.

Nepaisant to, jog Savanorystės įstatymas Lietuvoje priimtas tik prieš dešimtmetį, savanoriškos veiklos iniciatyvos mūsų šalyje pradėjo rasti kur kas anksčiau, pavyzdžiui, Maisto banko programa Lietuvoje gyvuoja jau du dešimtmečius. Kaip pastebi organizacijos vadovas S. Gurevičius, per tą laiką visuomenės požiūris į savanorystę pasikeitė kardinaliai. Jo teigimu, anksčiau buvo manoma, jog savanoris – tai žmogus, neturintis ką veikti, nemokama darbo jėga ir pan., tačiau šiais laikais visuomenė supranta, kokio svarbaus tikslo dalis ji yra.

Kita vertus, anot Raudonojo Kryžiaus vadovės, savanorystė nėra tik priklausymas kokiai nors organizacijai. Norint, kad pasaulis pasikeistų, reikia pradėti nuo savęs. „Savanoriauti gali nepriklausydamas jokiai organizacijai. Apsidaires aplink, gali rasti vienišų, kenčiančių žmonių, tu, kuriems reikia tavo pagalbos. Nereikia laukti pirmadienio, apsidairyk ir pradėk, o vėliau natūraliai atrasi sau artimą organizaciją arba ji atras tave. Beje, labiausiai pažengusiose šalyse apie 80 proc. žmonių gerus darbus daro nepriklausydamai jokiai organizacijai“, – mintimis dalijosi K. Meidė.

Rimantė Jančiauskaitė

Teatro mėgėjai susirinko į improvizacijų vakarą Prienuose

Ketvirtadienio vakarą Prienų kultūros ir laisvalaikio centre svečiavosi improvizacijos teatras „Impro Kaunas“. „Viskas, ką matysite, bus improvizuota, nesuvidinta, nesurepetuota“, – įžanginiu žodžiu žiūrovus sveikindama sakė trupės narė **Irma ŽEMAITĖ**.

Teatrinė improvizacija – vaidyba nepasiruošus, be scenarijaus, vaidmenų paskirstymo ir repeticijų.

Trupė savo pasirodymą pradėjo nuo šokių judesių: paskatino žiūrovus pakilti iš savo kėdžių ir kartu „apšilti“. Improvizacijos spektaklių vakaro metu buvo įvairių pasirodymų: vaidinimas žiūrovų išrinktoje negyvenamoje saloje, vieno iš žiūrovų kasdienybės atvaizdavimas scenoje, improvizacija pagal frazes, detektyvas be žodžių.

Spektaklių vakarą žiūrovai paliko kupini įvairių emocijų. „Dėl pačių aktorių – taip, labai geri, labai nuoširdūs, perspektyvūs ir gabūs aktoriai. Tik man buvo jų gaila ir gėda už prieniškius, kad jie taip ir

nepasirodė. Aš apsidairiau ir, atrodo, nors iš gėdos išėik. Juk nebrangu, labai prieinamas dalykas. Ar žmonės nesidomi, ar nežino. Bent pusė salės būtų buvę“, – savo išpūdžiais dalinosi žiūrovė **Onutė**.

Beveik 500 žmonių talpinanti Prienų kultūros ir laisvalaikio centro koncertų salė šįkart buvo pustūštė.

Improvizacijos teatras įsikūrė dar 2016-aisiais, kai **Evaldas Černiauskas**, vienas iš teatro įkūrėjų, persikėlė gyventi į Kauną. „Pradėjau improvizuoti Vilniuje, tada išsikėliau gyventi į Kauną ir čia man trūko improvizacijos. Pradžiai įkūriau improvizacijos klubą. Po to viskas rutuliojosi ir išsirutuliojo į šį

improvizacijos teatrą“, – teigė E. Černiauskas.

Trupė dažnai keliauja po Lietuvą, nes komandos tikslas – plėsti improvizacijos bendruomenę Lietuvoje.

Vokiečių kalbos mokytoja **Nijolė** į spektaklių vakarą atvyko vedina meilės teatrui. „Man labai patinka, kai aktoriai improvizuoja. Aš išvis labai mėgstu teatrą, o ši radau tiesiog beieškodama renginių

ir sudomino. Išpūdžiai labai geri“, – pasakojo Nijolė.

E. Černiauskas teigė, jog improvizacijų teatras nusprendė aplankyti Prienus dėl gerų aplinkinių rekomendacijų. „Į Prienus nusprendėm atvykti, nes gavome labai geras rekomendacijas. Mums sakė, kad publika šiame mieste labai gerai ir šiltai priima. Plius, Kaunas yra arti. Todėl norim išbandyti tuos naujus miestelius, kuriuose galbūt nėra tiek daug teatro ar improvizacijos. Norėjom atvažiuoti ir atvežti naują meno šaką“, – dalinosi mintimis E. Černiauskas.

Nepaisant nedidelio žiūrovų skaičiaus salėje, improvizacijos teatro trupė džiaugiasi atvykusi į Prienus: „Labai gerai, labai smagu. Smagu girdėti publika, kaip ji mus priima. Prienuose mums buvo pirmas kartas. Visad būna tas jaudulys, kai nežinai, kaip publika mus priims, bet labai smagiai priėmė ir labai gerai išjungė.“

Trupės nariai reguliariai stazuoja užsienyje ir grįžta į Lietuvą įgyta patirtimi pasidalinti su savo mokiniais.

Marija Janavičiūtė
Autorės nuotrauka

Nuraminkime emocinį chaosą neišėję iš namų

Daugeliui dabar sunkiau nei įprastai, tačiau ne visi tai geba pripažinti garsiai ar juolab kreiptis pagalbos į specialistus.

Nors šiais laikais viešumoje vis dažniau pabrėžiama psichikos sveikatos svarba ir šalyje prieinamos pagalbos gausa – žmonės vis dar nedrįsta kalbėti apie savo emocijas ir renkasi lengvesnį kelią, stengdamiesi tai pamiršti, atidėti ar nesureikšminti.

Psichologė Sonata Mickuvienė akcentuoja – kreipimasis pagalbos yra ne silpnybės, o stiprybės ir sąmoningumo ženklas. Jos teigimu, tik stiprios asmenybės nebijo susidurti su tikruoju „aš“, nesigėdija, kalbėdami apie savo psichikos problemas, kurių turi kiekvienas asmuo, ir pasiryžta imtis veiksmų dėl savo psichinės ir emocinės gerovės, turinčios milžinišką įtaką gyvenimo kokybei.

Pastarieji įvykiai daro įtaką

Anot psichologės S. Mickuvienės, normali psichikos sveikata – tai gebėjimas būti savimi tarp kitų, pakankamai pastovti emocinė būseną, leidžianti džiaugtis gyvenimu, natūraliai išgyventi nesėkmes, liūdesį ir kitas emocijas.

„Didžiausios problemos iškyla tuomet, kai žmogus nebeprimala savo savasties, pradeda lygiuotis į kitus, nuvertina savo stiprybes, siekia tobulumo, kritikuoja ar baudžia save už sunkumus ir nesėkmes“, – aiškina ji.

Didelę įtaką psichinei ir emocinei gerovei daro išoriniai veiksniai.

Psichologė teigia, kad dėl pandemijos visuomenėje atsirado socialinis nerimas – kai žmonės kone visuomet būna ir dirba namie, o išėjimas iš jų jiems kelia stresą: „Namie viskas būna itin pa-

Psichologė S. Mickuvienė pažymi: „Kreipimasis pagalbos – ne silpnybė, o stiprybė.“ (Nuotr. iš asmeninio archyvo)

to, todėl galiausiai juose „užsisėdima“ ir pradeda bijoti bendrauti su kitais žmonėmis.“

Be viso to, šiuo metu vykstantis karas Ukrainoje taip pat daro neigiamą įtaką psichikos sveikatai: „Žmonės patiria stresą, nerimą, bijo dėl savo ateities ir dėl finansinio stabilumo. Viskas brangsta ir nėra aišku, kas bus ateityje, ar jiems pavyks sėkmingai išmokėti paskolas, išleisti vaikus į studijas ir pragyventi. Šiuo metu su tokiais psichologiniais išbandymais susiduria daugelis“, – sako psichologė.

Kreipimasis pagalbos – pagirtinas žingsnis

S. Mickuvienės teigimu, visuomenėje vis dar gaji stigma, kai dėl fizinės sveikatos kreiptis į gydytojus yra įprasta, o kreiptis psichinės ir emocinės pagalbos žmonės atidėlioja, manydami, kad viskas praeis savaime ir tokia pagalba jiems yra nereikalinga.

Psichologė pabrėžia – kreipimasis pagalbos yra ne silpnybės, o stiprybės požymis: „Sprendimas ieškoti pagalbos, nebijojimas susidurti su savo emocijomis ir tikruoju „aš“ yra stiprios asmenybės bruožas.“

Anot jos, žmonės kreiptis į specialistus dažnai paskatina artimieji, draugai. Neretai net ir pats kūnas pradeda rodyti tam tikrus signalus, tokius, kaip psichosomatiniai skausmai: „Labai dažnai susiduriame su tuo, kad žmogus jaučia skausmą, tačiau medikai negali rasti to skausmo priežasties, todėl pasiūlo apsilankyti pas psichologą.“

Be to, psichologė pastebi, kad į ją dažniausiai kreipiasi 25–35 metų sulaukę asmenys.

„Tokio amžiaus žmonės turi socialinius tinklus, domisi aktualijomis, tendencijomis ir visapusišku asmenybės augimu ir tobulėjimu,

Kad ir kokia tamsi atrodytų naktis – rytas visada ateina. (Nuotr. iš freepik.com)

todėl manau, kad visa tai turi didelį poveikį žmogaus sąmoningumui ir norui stiprinti savo psichikos sveikatą“, – pažymi specialistė, pridurdama, kad psichologinės pagalbos ieško ir vyresni žmonės, tačiau jos praktikoje tokių klientų – gerokai mažiau.

Kaip galime padėti sau?

Kartais šiolaikinis žmogus, daug skaitantis ir besidomintis psichologija, streso akimirka niekaip negeba nusiraminti ir negali prisiminti perskaitytų patarimų, kurie jam padėtų.

Tam, kad gebėtumėme padėti sau, psichologė rekomenduoja naudoti nesudėtingą ir paprastą pratimą, vadinamą „Stabtelėjimu“.

„Kai jaučiate, jog kūną užvaldo nerimas, neigiamos mintys ar emocijos, pradeda drebėti rankos, pasistenkite stabilėti bent porai akimirkų. Atkreipkite dėmesį į tai, kas vyksta jūmyse, kokius kūno pokyčius jaučiate, pastebėkite savo emocijas ir mintis. O tuomet susiaurinkite dėmesio lauką ir pastebėkite tik savo kvėpavimą, visa kita paliekant už dėmesio ribų. Keletą akimirkų susikoncentruokite į natūralų kvėpavimą ir pamažu pereikite prie atpalaiduojančio kvėpavimo, kai įkvėpiate per nosį ir iškvėpiate per burną sakote žodį „Ramu“, stengiantis kiek įmanoma labiau atpalaiduoti savo kūną. Tuomet pasitelkę vaizduotę įkvėpkite viską, kas yra gero, pavyzdžiui, gerumą, meilę ar rūpestį, ir iškvėpkite visą negatyvą: nerimą, kaltę, gėdą, liūdesį, pyktį.“

Pasak specialistės, ši praktika yra itin efektyvi ir padeda žmonėms priimti gyvenimiškas situacijas, su-

sitvarkyti su kylančiomis mintimis ir emocijomis.

Be to, ji primena, kad fizinis aktyvumas, sveika ir subalansuota mityba, kofeino kiekio reguliavimas, alkoholio atsisakymas, tinkamas miego ir poilsio režimas taip pat padeda išlaikyti ir stiprinti gerą psichinę ir emocinę sveikatą.

Prieinamos pagalbos galimybės – įvairios

Jei matote, kad jūsų psichinė ir emocinė būseną negerėja, tačiau vis dar nedrįstate kreiptis pagalbos – rekomenduojama pirmąjį žingsnį žengti, paskambinant psichologinės pagalbos telefonine linija ir anoniškai pasikalbant su konsultantu apie tai, kas jums kelia nerimą, stresą ar kitus ne itin malonius pojūčius. Toks pokalbis gali būti itin svarbus ir padrasinantis jus žengti tolimesnius žingsnius emocinės gerovės link.

Pagrindinė emocinės paramos linija – 1809. Visą pagalbos linijų sąrašą galima rasti „Pagalba sau“ interneto svetainėje www.pagalba-sau.lt/pagalbos-linijos/.

„Pagalba sau“ interneto svetainėje bei mobiliojoje programėlėje taip pat gausi informacijos apie psichologinius sutrikimus, savęs ir savo emocijų pažinimą, galima atlikti geros savijautos testą, pagalbos žemėlapyje rasti visas šalies psichikos sveikatos priežiūros įstaigas, susipažinti su rekomendacijomis gyventojams, specialistams ir organizacijoms ar teisiniais apribojimais sergantiems psichikos sveikatos sutrikimais.

Taip pat svarbu žinoti, kad kiekvienas pilietis, užsiregistravęs psichikos sveikatos centruose arba

visuomenės sveikatos biure, gali gauti nemokamas psichologo konsultacijas ir tam nėra reikalingas gydytojo siuntimas.

Jeigu reikalinga pagalba dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, galima kreiptis į psichiatrą psichikos sveikatos centre, kur bus įvertinta psichikos būklė bei skiriamas reikiamas gydymas.

Patiriantiems artimo žmogaus smurtą nemokamą ir konfidencialią pagalbą siūlo specializuotos kompleksinės pagalbos centrai (SKPC) (www.specializuotos-pagalboscentras.lt/kontaktai/).

Išgyvenantiems krizę ar esant ūmiai būklei, kai gresia pavojus sveikatai ar gyvybei ir reikalinga skubi pagalba, reikėtų skambinti 112. Tuomet asmuo bus pristatytas į priėmimo-skubios pagalbos skyrių ir jam suteikta būtinoji pagalba.

Rekomendacijos savipagalbos įgūdžiams lavinti

Norintiems sužinoti daugiau apie savipagalbą, sąmoningumą ir psichikos sveikatą, patariama parsiųsti ir naudotis šiomis internetinėmis programėlėmis – „Ramu“ bei „Pauzė“.

„Ramu“ yra pirmoji Lietuvoje nemokama interaktyvi programėlė, skirta panikos atakoms patiriančioms žmonėms. Joje galima sužinoti, kaip greičiau ir efektyviau sustabdyti panikos ataką, suprasti, kaip susiformuoja panikos ataka ir kaip tai susiję su kūnu ir psichika, mokytis naujų nusiramimo bei atsipalaidavimo įgūdžių.

Programėlėje „Pauzė“ galima rasti daug naudingos informacijos apie sąmoningumą ir jo poveikį gyvenimo kokybei, gebėjimą susikoncentruoti, atsipalaiduoti ir suprasti bei priimti savo emocijas.

Piliečiai raginami pasinaudoti visomis psichikos sveikatos gerinimo galimybėmis, nedelsti ir kreiptis pagalbos.

Svarbiausia suprasti, kad kartais net ir vienas pokalbis gali padėti pasijusti geriau, sužadinti pasitikėjimą, viltį, paskatinti spresti problemas ar tiesiog priminti, kad jūs niekada nesate vienas.

Užs. Nr. 065

Projektas „Sveikata – brangiausias mūsų turtas“ yra finansškai remiamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis

Ruduo keliauti netrukdo

Žmonės keliauja norėdami atitrūkti nuo kasdienės aplinkos, pamatyti, patirti naujų išpūdžių, pojūčių. Versmeniečiams ši vasara padovanojo puikių išpūdžių kelionėse po Vilniaus, Tauragės kraštą, maudynių malonumus Baltijos jūroje, „žalias“ išvykas po Žvėrinčiaus mišką. Ruduo be gailės trumpina šviesųjį laiką, tad juo labiau norisi dar išlėkti iš namų, socijai „apsirūpinti“ gražiais kelionių prisiminimais.

Rugsėjis šiemet nejuokavo. Jei jau esu pirmasis rudens mėnuo, tai ir parodysiu charakterį nuo pirmosios dienos! Taip juk ir buvo. Tačiau jis neišgašdino klubo narių, užsispyrusių dar šiemet pamatyti tą garsųjį gėlių festivalį Pakruojo dvare, žadantį pramogų iki pat rudens tamsumų.

Tačiau pirmąją dienos dalį skyrėme Tytuvėnams. Juk sakoma, kad tai vieta, kurioje privalo pabuvoti kiekvienas istorijos gerbėjas ir gamtos mylėtojas. Daug kuo garsūs Tytuvėnai, tačiau mūsų tikslas buvo bažnyčios ir vienuolyno ansamblis. Pradėtas statyti 1614 metais, kai šią Žemaitijos vietovę įsigijo Andrius Valavičius – LDK vėliavininkas ir žemaičių žemės teismo teisėjas. Skyręs žemės sklypą ir 10000 auksinų pakvietė bernardinų vienuolius, pasiūlęs statyti vienuolyną. Vienuoliams vieta nelabai patikusi, nes netoli buvo miestelio turgus. Tačiau vieną naktį jiems pasirodžiusi žvakė, kuri degė ryškia šviesa, ir vėjas jos ne-

galėjęs užpūsti. Tai buvęs ženklas, kad vienuolynas ir bažnyčia čia turėtų stovėti. Vienuolyno ir Bažnyčios ansamblis ilgainiui buvo rekonstruotas, papildytas pastatais. Šiandien matome 1772-1780 metais suformuotą kompleksą vaizdą. Prie bažnyčios buvo papildomai pastatytas uždaras kiemas – šventorius, su kiemą juosiančių arkadų galerija ir Kristaus arba Šventaisiais laiptais. Tokia galerija yra vienintelė Lietuvoje. Tai – vienas gražiausių baroko paminklų Šiaurės Rytų Europoje. 1864 metais po sukilimo caro valdžia uždarė vienuolyną, o bažnyčią planavo paversti cerkve. Po žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus ilgų derybų su caro valdininkais bažnyčią pavyko išsaugoti. Būtina apsilankyti, nes sunku apsaugoti tą jausmą, pirmą kartą pamačius šios šventovės išpūdingą puošumą.

Tačiau diena tik įpusėjo. Vykstame į Pakruojį aplankyti didžiausią Lietuvoje dvaro kompleksą, garsėjantį kaip vieną patraukliau-

sių kultūrinio turizmo vietovių Europoje. Juk žadėta, kad ketvirtasis gėlių festivalis iki pat rudens tamsumų negailės pramogų visai dienai. Tikrai sužavi gėlių kilimai, ornamentai ant žemės ir istorinių dvaro pastatų, gėlės ant langų ir sienų, didžiulės lietuvių menininkų skulptūros su gėlėmis ir tarp jų. Apžiūrime ekspozicijas, pasivaikščiujame parke, pasi-

klausome muzikos, pasigėrime visomis spalvomis žydinčiomis gėlėmis. Praėję pro puošnias arkas aplankome Meilės salą. Gražu, labai gražu. Bet diena turi pabaigą ir mums jau laikas namo. Laukia pasiruošimas kitiems renginiams, darbai darbeliai nesibaigia.

Danutė Marčiulionienė „Versmenės“ klubo narė

Prienų Turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Skubėdami turėti, neužmirškime būti“ ...

Rudens kelionė pamažu tarytum įgauna pagreitį. Žalią spalvą pakeliui į turgų nežymiai, tačiau kas rytą vis labiau keičia įvairūs geltonos, rudos spalvos atspalviai.

Turguje žmonių nuotaikos įvairios, kiekvieno rudens kelionė kitokia. Pirkusi gražią pintinę už septynis eurus Zita sakė, kad labai laukia, kada gi pradės dygti baravykai, ir moteriai svarbiau, kaip pabrėžė, net ne jie, o meditacija ieškant jų, vaikstant miške. Turguje galima buvo rasti miško gėrybių, tačiau nedaug. Vienas kitas kibirėlis voveraičių jau matėsi, jų litras kainavo tris eurus, ir bruknių, kurių litras kainavo 4–5 eurus. Sodo, daržo gėrybėmis prekiaujantys prekeiviai visada turi savo pirkėjų. Vieni renkasi, kiti perka nedvejodami. Kilogramas kopūstų kainavo iki pusantro euro, kilogramas bulvių – nuo 0,30 euro iki 0,80 euro, morkų – 1–1,20 euro, svogūnų – 1,50 euro, česnakų – 3–5 euro, paprikų – 1,50 euro, už didesnę supakuotą paprikų maišelį prašė 9 eurų. Kilogramas obuolių kainavo 0,80–1,20 euro, kriaušių – 1–1,30 euro, nektarininių slyvų – 2,50 euro, slyvų – 1–1,50 euro. Už dešimtį vištos kiaušinių prašė dviejų eurų. O gyvuliukų turguje už vieną vištą norėjo gauti iki dešimties eurų, už kaimišką gaidį – 8–12 eurų.

Ankstyvi pieno bei jo produktų pirkėjai pirkė pieno, kurio litras kainavo 0,90–1 eura, kilogramas varškės kainavo 4–5 eurus, sviesto – 12 eurų, varškės sūrio – iki 6 eurų, grietinės litras – iki 6 eurų. Bitininkai pusės litro stiklainį medaus siūlė už 4,50–5 eurus, kilogramą – už 6–7 eurus. Galima įsigyti ir bičių duonelės, pikio. Rajono ūkininkai naminio šalto spaudimo sėmenų aliejaus pusės litro butelį pardavė už 4,50 euro. Galima pirkti ir maltų sėmenų, kalocių. Čia pat prekiaujama namine duona, kurios kilogramas kainuoja 3,90 euro. Tik perkančiųjų jos mažoka. Kaip ir visada, Lionė iš Butrimonių siūlė savo pačios keptų šimtalapių – tradicinių, su obuoliais, su varške. Kiek toliau – Bronelės Kleinauskienės kėpyklėlės gardumynus perka jų skonio mėgėjai. Taigi turgus yra turgus, kur gali pasirinkti, vieną šeštadienį įsigyti vienokio skonio, kitą – kitokio.

Metų rato pasisukimas ypač jaučiamas, kai renkiesi viržius, chrizantemų krūmelius, kitas gėles kapams atnaujinti – iš lėto artėjame prie mirusiųjų pagerbimo dienų...

Kai tarp sendaikčių pamatai kryželi, iš močiucių skrynių parduodamų lovatiesių, begalę klasikų knygų – vis daugiau retorinių klausimų apie gyvenimo prasmę, laiką, gyvenimą, mirtį, tarpusavio santykius, daiktų ir žmonių santykį. Apie tai, kaip, skubėdami turėti daugiau, užmirštame tiesiog būti, švęsti sekmadienius, džiaugtis vieni kitais, kalbėjo ūkininkas ir 40 kilogramų maišelį kviečių už 14 eurų pirkęs vyras. Pamatęs atskubančią žmoną, kuri nešėsi nemažą krepšį drabužių, jis šyptelėjo, pajuokaudamas, kaip moters mėgsta „puoštis“ dėvėtais drabužiais, nemažydamos net, kas tais drabužiais ir kur vilkėjo. „Svarbu, kad žmonės netaptų pigesniais nei jų drabužiai, – kalbėjo jis, užsiminęs, kiek daug tuštybės ten, kur daug pinigų. – Koks tuščias maišas euru mano su kviečiais – pažiūrėkit, koks sunkus, kiek darbo ir širdies įdėta, kol grūdas į maišą įkrito“... Tačiau, jeigu tą eurų maišą išties turėtume, ar nesukeistume vietomis su maišu, kuriame – kviečiai...

Pieno ūkių pasirinkimai

(Atkelta iš 2 p.)

Lenkų planas buvo kuriamas kartu su ūkininkais, atsižvelgiama į ūkininkų poreikius, ypač kai kalbama apie gyvulininkystę, labiausiai nykstančią Lenkijos žemės ūkio dalį.

„Ateinančiam 2023–2027 m. laikotarpiui Lenkijos žemės ūkiui numatyta 25 mlrd. Eur, – kalba J. Vilionis, – tiesioginėms išmokoms skirta 17 mlrd. Eur, gyvūnų gerovei – 1,7 mlrd. Eur, plius dar 1,7 mlrd. Eur išmokų už gamybą. Bus remiamas ir ekstensyvus karvių ganymas pievose. Veislininkystei numatyta skirti 3,7 mlrd. Eur. Už gerąją žemdirbystės praktiką, pvz., laukuose naudojant mėšlą, apiriant šiaudus, pasėlių likučius dirvoje, kaimyninės šalies ūkininkai gaus 2,8 mlrd. Eur“.

Pasak J. Vilionio, Lenkijos Vyriausybė planuoja remti tvarią Lenkijos ūkių plėtrą, perdirbimo sektorių ir gyvenimo bei darbo sąlygų gerinimą mažuose miesteliuose ir kaimuose. Bus remiami klimatui ir aplinkai nekenksmingi tvaraus valdymo metodai, t. y. vandens, dirvožemio ir oro apsauga bei rūpinimasis biologine įvairove. Taip pat planuojama skatinti atsinaujinančios energijos gamybą ir naudojimą. Bus didinama ekonominė įvairovė, įskaitant bioekonomiką. Iš įvairių šalies ir europinių fondų bus skatinama šeimos ūkių plėtra. Aktyviai veikdami Lenkijos ūkininkai pasiekė, kad Europos Komisija jiems atšaukė reikalavimą nedirbti 4 proc. šalies žemės ūkio naudmenų.

Kontrastai šiuropina

„Stebėtina Lenkijos Vyriausybės ambicija – padėti šalies ūkininkams užkariauti Europos rinkas, – kalba LPGA vadovas J. Vilionis, – kai mes savo Vyriausybės paprašome užkardyti pieno žaliavos importą, mums atsakoma, jog esame laisvos rinkos šalis. Ne kartą esame analizavę, kaip skaičiuojama panašaus dydžio lenkų ir lietuvių ūkių pieno savikaina, kokio valstybės parama ateina, mūsiškiui ūkininkui tekdavo supasuoti. Į žemės ūkį Lietuvoje stokojama valstybinio požiūrio – ir tai yra labai liūdna. Žemdirbys kalamas prieš kryžiaus, nes prekybos tinkluose brangta pienas, mėsa, duona. Imtis gyvulininkystės verslo joks jaunas ar iš emigracijos grįžęs lietuvis nesiryžtų – vien įsikūrimo dokumentacijai su tvarkyti renkant biurokratų parašus jam reikėtų užtrukti dvejus metus. Lenkijoje ūkiams kurtis padeda valstybė – iki statomos sodybos nutiesia asfaltuotą kelią, įrengia elektros, vandens, kanalizacijos tinklus, jau nekaltant apie supaprastintą ir operatyvų dokumentacijos tvarkymą. Netenka girdėti apie visuomenininkų protestus prieš naujų fermų statybą, mėšlo skleidimą laukuose. Dvi artimos, giminingos istorijos šalys – ir didžiuliai požiūrio į kaimą bei žemės ūkį skirtumai. Dėl Rusijos karo Ukrainoje pasekmių veiklą sustabdė trąšų gamyklos Lietuvoje, Lenkijoje, Vokietijoje. Lietuviams mineralinės trąšos pabrango iki 1,4 tūkst. Eur/t, lenkams – iki 1,7 tūkst. Eur/t. Lenkijos vyriausybė skyrė 4 mlrd. zlotų

(850 mln. Eur) subsidijų kompensuoti ūkininkų nuostolius dėl pabrangusių trąšų. Lietuvoje apie tai net nekalbama. Abi kaimynės – Lenkija ir Lietuva – teikė paraišką Briuseliui dėl finansavimo iš Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, tik mūsiškiai greitomis sukurptą strateginį planą pateikė ir paminėjo, o kaimynai ES biurokratams nedavė ramybės, savo planą taisė, pildė, derino.“

Rugsėjo 7–8 dienomis Balstogėje (Lenkija) vyko 19-asis tarptautinis pieno kooperatyvų forumas, sukvietęs 20 šalių atstovus. Jame dalyvavo ES žemės ūkio komisaras Janusz Wojciechowski, ekspertai iš Nyderlandų, Prancūzijos ir Naujosios Zelandijos modeliaus pini-ninkystės ateitį, tęsiantis Rusijos karui prieš Ukrainą. Abi šios šalys aprūpindavo pašarais (grūdais) ES pieno ūkius. Forume nutarta rekomenduoti bendrijos ir nacionalinių šalių politikams ieškoti galimybių remti gyvulininkystę ir ją papildančią augalininkystę, t. y. mišrius ūkius, orientuoti ūkininkus plėsti pieno gamybą ir pieno perdirbimą, skatinti kooperavimąsi. „Mūsiškiai ūkininkai dažniausiai galvoja, jog už juos kažkas pakovos, pareikalaus geresnės ES paramos, – kalba J. Vilionis, – kaimynai lenkai aiškiausiai paliudija, jog pienininkystės sėkmė – kooperacija, jungianti gamybą ir perdirbimą, be to, agresyvus dėmesys vietos ir Briuselio politikams. Po gulinčiu akmeniu vanduo neteka“.

Amžinąjį atilsį...

Mylimas žmogus amžinybėn neišeina – sunkią valandą ir šviesią minutę jis visada šalia: mintyse, prisiminimuose ir darbuose...

Skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame bičiulė Anele PUCĖTIENĖ dėl mylimo vyro Kosto mirties. Telydi velionį Amžinybės šviesa, o artimuosius – Dvasios stiprybė.

Austėjietės

Susipažinkime su Rytų virtuve ir pamaloninkime save gardžiu maistu

Falafeliai (aliejuje kepamas patiekalas) su moliūgais

5–6 porcijoms reikės: 350 g moliūgo kietu minkštumu (be žievės ir sėklų), 3 šaukštų alyvuogių aliejaus, 2 svogūnų, 2 skiltelių česnako, 1 šaukštelio maltų kuminų, 1/2 šaukštelio maltos saldžiosios paprikos, 700 g konservuotų avinžirnių (nusunktų), 2 kiaušinių, 100 g maltų džiovintų sėlių, druskos, maltų juodųjų pipirų pagal skonį, 300 ml aliejaus virti, saujelės žalumynų.

Pagardui reikės: 4–5 šaukštų natūralaus jogurto, pusės žaliosios citrinos sulčių, druskos pagal skonį.

Svogūnus ir česnakus susmulkinkite ir pamaišydami kepkite keptuvėje įkaitintame alyvuogių aliejuje iki karamelizuosis, pagardinkite

druska, pipirais ir kuminais.

Moliūgą pašlakstykite šaukštu aliejaus, pagardinkite ir palikite apdžiūti. Tada suberkite į dubenį, sudėkite moliūgą, svogūnų ir česnakų masę, saldžiąją papriką, supilkite išplaktus kiaušinius ir sutrinkite iki rupios košės. Įmaišykite džiovintus, druskos – pagal skonį.

Iš masės delnais suformuokite kamuoliukus. Mažame puode įkaitinkite aliejų ir virkite po kelis, iki gražiai apskrus. Tada išgriebkite ant popierinio rankšluosčio. Visus pagardo komponentus suplakite. Falafelius ragaukite su žalumynais ir pagardu.

Vegetariškoji virtuvė (iš praeities mūsų...)

Marinuoti agurkėliai

Parenta nedidelių agurkėlių, sudeda nuplovę į stiklinį indą, apipila sūdytu verdančiu vandeniu.

Paėmę tiek acto, kad apsemtų agurkėlius, pavirina su lauro lapeliais, pipirais, cinamonu ir gvazdikėliais.

Kai ataušta, apipila juo agurkėlius, nupylę pirmąjį vandenį. Indą apriša ir laiko šaltoje vietoje.

Dygių (agrastų) uogienė

Iš kilogramo prisirpusių dygių

atsargiai išima grūdėlius ir perlieja uogas šaltu vandeniu.

Išvirę sirupą iš pusantro kilogramo cukraus ir pusantros stiklinės vandens, maišo uogas ir verda ant mažos ugnies ligi uogos suminkštėja. Išvirę perpila į dubenį ir kraipo jį į šonus, kad uogos prisigertų sirupo. Ataušusių uogienę supila į bonkas ir apriša pergamentiniu popieriumi.

(Ptašeko knygynas, Kaunas, Prezidento g-vė 6 Nr., 1936 m.)

Nusikaltimai: Nelaimės

Smurtas

Rugsėjo 15 d. apie 20 val. 30 min. Prienų r., Jiezne, namuose, žodinio konflikto metu, vyras (g. 1992 m.) smurtavo prieš moterį (g. 1982 m.). Įvykio aplinkybes aiškina policija.

Rugsėjo 18 d. apie 14 val. Prienų r., Rūdūpio k., vaikina (g. 2005 m.) sumušė trys iš matymo pažįstami vaikinai. Įvykis tiriamas.

Vagystė

Rugsėjo 15 d. apie 10 val. Prienų r., Šilavoto sen., Varnakės k., vyras (g. 1970 m.), atvykęs į jam priklausantį miško sklypą, pastebėjo, kad dingę 6 vnt. ažuolo medžio pagalių (bendras dingusios medienos kiekis yra 0,6 kubinio metro). Nuostolis – 300 eurų.

Parenta pagal Alytaus apskr. VPK įvykių suvestines

Pasijuokime

Nuo senų laikų gydytojai ir vaistininkai patys išbandydavo vaistus. Būtent todėl visi balzamai ir antpilai yra spiritiniai.

– Ar aš sveikas, ar sergu, – post-ringauja rašytojas, – vis tiek kartą per mėnesį einu pas gydytoją: juk jis irgi nori gyventi. Jo išrašytus vaistus būtina užsakovai vaistinėje: juk vaistininkas taip pat nori gyventi. Paskui aš tuos vaistus išmetu: juk aš taip pat noriu gyventi.

Kuo daugiau turi ligų, tuo ilgesnį amžių tau garantuoja jų tarpusavio konkurencija...

– Daktare, atrodo, man reikalingi akiniai.

– Jums jie iš tikrųjų reikalingi, nes čia – bankas.

Daktare, aš labai blogai miegu. Vėliau atsigu miegoti, man į galvą pradeda lįsti žodžio rašyba tūkstančiai įvairiausių minčių...

– Na, tada siūlyčiau prieš einant miegoti išgerti stiklinę ricinos aliejaus. – Ir man tai tikrai padės užmigti? – Ne, užmigti nepadės, bet mintis jums liks tik viena!

Daktaras – tai žmogus, kuris kitiems neleidžia numirti natūralia mirtimi.

Daktare, nemiga mane visai išsekino. Ką daryti?

– Ar nebandėte skaičiuoti avių? – Bandžiau, nepadeda. – Tuomet tegu kiekviena avis papasakoją savo biografiją.

Rusijos gyventojai naudoja labai paprastą sveikatos rodiklį: gerti arba galima, arba ne.

SIŪLO DARBA

Viešbučiui - restoranui Birštone reikalinga: * ūkvedys dirbti puse etato. Galima siųsti cv el.paštu: pusynebirstone@gmail.com, tel. +370 687 53 756.

Siūlome darbą GAMYBOS DARBUOTOJAMS

Patamulšelio kaime – vos 20 km nuo Prienų! Vykstantiems į/iš darbo – galimybė gauti kuro kompensaciją. Atlyginimas 700 Eur/mėn. į rankas, norintiems – mokamas kas savaitę.

Susisiekite tel. 8 667 44045.

Savitarnos kavinei Kaune reikalinga pardavėja (-as)-maisto atleidėja (-as)

Darbas slenkančiu grafiku. Atlyginimas 1200 Eur neatskaičius mokesčių. Darbo dienomis yra kambariai nakvynei.

Telefonas pasiteiravimui: 8 686 07 408, 8 686 07 280.

„Birštono mineraliniai vandenys“ ir Ko reikalingi: • krovėjas • įrenginių derintojas. Tel. 8 687 34 578.

IEŠKOMI GAMYBOS DARBUOTOJAI

Darbas žuvies FILETAVIMO, PAKAVIMO, ŽENKLINIMO padaliniuose slenkančiu grafiku:

- Rūkytos, pjaustytos žuvies gabalėlių svėrimas po 200 gramų;
- Rūkytos žuvies filė išpjaustymas;

- Krovos darbai;
- Palečių komplektavimas;
- Palečių apvyniojimas plėvele;
- Atlyginimas nuo 730 – 1000 bruto.

Darbo vieta: Kaunas, Ilgakiemis. Tel.: 8 699 34533, 8 615 68786.

PERKA

Nekilnojamas turtas

Brangiai perkame žemės ūkio paskirties sklypus ir miškus Prienų r. (gali būti apleisti). Tel. 8 618 74 777.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė **brangiai perka** galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame.

Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė **perka** galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

Perka traktorių MTZ, T-25, grūdų sėjimąją, javų kombainą, volus, mėšlo kratytuvą. Tel. 8 630 93 471.

Parduokite mišką (iki 20 000 € už hektarą). **BRANGIAI** Gaukite įvertinimą nemokamai. 8 659 99 929

PERKA

ãgaras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
8 620 25 152,
8 800 08 801
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinus

KREKENAVOS
UAB „Krekenavos
agrofirma“
PERKA
GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

PARDUODA

Nekilnojamas turtas

Parduodama sodyba. Tel. 8 673 39 764, skambinti po darbo, nuo 18 val.

Gyvuliai, gyvūnai

Pigiai parduoda 4 mėn. gaidžiukus. Tel. 8 608 28 622.

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. Vasaros nuolaidos ir garantija 5 metai. Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai ir jų asorti Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43 159. **Lauros kepykle.** (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo ir mūravimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS!
„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Tel. 8 653 93 193.

Kaminių įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminių valymas. Tel. 8 645 87 304.

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairią gelžbetoninę produkciją. Vežame žvyrą, smėlį. **Atliekame** metalo tekinimo ir suvirinimo darbus. Tel. 8 687 95 399.

Tvarkome apleistus sklypus, pjau-name, genime medžius. Pjauname veją, žolę sodo traktoriukais, trimeriais. Atliekame kitus aplinkos tvarkymo darbus. Griauname senus namus ir kitus pastatus. Tel. 8 670 18 048.

PASLAUGOS

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius. **Atliktam darbui suteikiama garantija.** Tel. 8 622 02 208.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

Arboristų paslaugos. Avarinių medžių pjovimas, medžių genėjimas, gyvatvorių karpymas. Tel. 8 633 58 400.

Remontuoja skalbykles, elektrines virykles-orkaites, indaploves, džiovyklas. Atvyksta į namus. Suteikiama garantiją. Tel. 8 647 55 929.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

Informuojame, kad 2022 m. rugsėjo 27 d., 13.00 val. adresu: Prienų r. sav., Stakliškių sen., Noreikiškių k., bus ženklintos žemės sklypo, kadastrinis Nr. 6933/0003-0063, ribos ir atliekami kadastriniai matavimai. Kviečiame gretimo žemės sklypo Nr. 6933/0003-0134 bendrasavininkus ar paveldėtojus atvykti prie bendros ribos ir dalyvauti paženklinant bendrą ribą. Pasiteiravimui – UAB „G.M.&Co“ Tujų g. 29, Vilnius tel. 8 699 07 149.

LVSO BIRŠTONE:
IEVA JUOZAPAITYTĖ IR
VYTAUTAS JUOZAPAITIS
DIRIGENTAS GINTARAS RINKEVIČIUS

2022 RUGSĖJO 24 D.
18 VAL.
BIRŠTONO KULTŪROS CENTRAS

BILIETŲ KAINOS 10–15 EUR. BILIETAI PARDUODAMI: bilietai.lt

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos informuoja, kad 2022 m. spalio 6 d. 9 val. numatomas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos šeštiosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdis, kuriame bus svarstomas Patamulšio dvaro sodybos (u. k. 20367, 46610, 46611, 46612, 46613, 46614), esančios Žaros g., Patamulšio k., Pakuonio sen., Prienų r. sav., nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto projektas dėl apskaitos duomenų tikslinimo. Su projektu galima susipažinti: <https://dangulyis.kpd.lt/index.php/s/WxGxNrGWFrFostqw>

Delfi TV programa

2022.09.22-2022.09.25

KETVIRTADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
08:00 Orijaus kelionės (3)
09:00 Ugnikalnių takais (7)
09:30 Ugnikalnių takais (8)
10:00 Kasdienybės herojai
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Ūkininko Petro dienoraštis (13)
12:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles (15)
13:00 Orijaus kelionės (3)
14:00 Išlikę. Klumpdirbys
14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (13)
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RŪ. Naujienos rusų kalba
17:00 Iš esmės su A. Peredniu
17:55 Kenoloto
18:00 Investavimo akademija (9)
19:00 Skaičiai istorijoje (9)
20:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys (27)
21:00 Gimę ne Lietuvoje

21:30 Ką žmonės dirba visą dieną (1)
22:00 Ūkininko Petro dienoraštis (14)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Iš esmės su A. Peredniu (k)
23:35 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
01:10 Delfi RŪ. Naujienos rusų kalba (k)
01:45 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
08:00 Gimę ne Lietuvoje.
08:30 Ką žmonės dirba visą dieną (1)
09:30 Ugnikalnių takais (10)
10:00 Alfo vila (1)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Ūkininko Petro dienoraštis (14)
12:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles (17)
13:00 Gimę ne Lietuvoje.
13:30 Ką žmonės dirba visą dieną (1)

14:00 Išlikę. Plytininkas
14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (14)
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RŪ. Naujienos rusų kalba
17:00 Orijaus kelionės (3)
17:55 Kenoloto
18:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles (17)
18:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles (18)
19:00 Skaičiai istorijoje (10)
20:00 Ugnikalnių takais (7)
20:30 Ugnikalnių takais (8)
21:00 Jūs rimtai? (3)
21:30 Savaitės kriminalai
22:00 Ūkininko Petro dienoraštis (15)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Automobilis už 0 Eur (77)
23:05 Gyvenimas inkile (36)
23:35 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu (4)
00:35 Dviračiu per Indonezijos džiungles (13)
01:05 Dviračiu per Indonezijos džiungles (14)
01:35 Dviračiu per Indonezijos džiungles (15)
02:05 Dviračiu per Indonezijos

džiungles (16)
02:35 Dviračiu per Indonezijos džiungles (17)
03:05 Dviračiu per Indonezijos džiungles (18)
03:35 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
ŠEŠTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
08:00 Ugnikalnių takais (1)
08:30 Ugnikalnių takais (2)
09:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys (27)
10:00 Alfo Didysis Šou (2)
11:00 Receptų receptai (2)
11:30 Ūkininko Petro dienoraštis (5)
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles (18)
12:30 Šiandien kimba (3)
13:30 Išlikę. Drevininkas
14:00 Kasdienybės herojai
15:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles (12)
15:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles (13)
16:00 Orijaus kelionės (3)
17:00 Orijaus kelionių archyvai

17:30 Orijaus kelionių archyvai
17:55 Kenoloto
18:00 Ūkininko Petro dienoraštis (11)
18:30 Ūkininko Petro dienoraštis (12)
19:00 Ką žmonės dirba visą dieną (1)
19:30 Savaitės kriminalai
19:55 Eurojackpot
20:00 Gyvenimas inkile (36)
20:30 Jūs rimtai? (3)
21:00 Nesiaukite Live-Saulius Prūsaitis
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Nesiaukite Live-Saulius Prūsaitis
23:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles (14)
23:30 Orijaus kelionių archyvai
00:05 Ugnikalnių takais (3)
00:35 Ugnikalnių takais (4)
01:05 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
08:00 Ugnikalnių takais (5)
08:30 Ugnikalnių takais (6)
09:00 Investavimo akademija (9)
10:00 Alfo vila (2)
11:00 Receptų receptai (2)
11:30 Ūkininko Petro dienoraštis (6)
11:55 Kenoloto

12:00 Sekmadienio Šv. Miščių transliacija
13:15 Išlikę. Dainininkė
14:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys (27)
15:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles (15)
15:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles (16)
16:00 Ūkininko Petro dienoraštis (13)
16:30 Ūkininko Petro dienoraštis (14)
17:00 Ką žmonės dirba visą dieną (1)
17:30 Savaitės kriminalai
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionės (3)
19:00 Automobilis už 0 Eur (77)
19:30 Gyvenimas inkile (36)
20:00 Kasdienybės herojai
21:00 Dar stipresnis (Stronger) 2017
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Dar stipresnis (Stronger) 2017
23:25 Dviračiu per Indonezijos džiungles (17)
23:55 Orijaus kelionių archyvai
00:30 Ugnikalnių takais (7)
01:00 Ugnikalnių takais (8)
01:30 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“

Sūduvos
klodai

Apie Prienų kareivinių miestelio istoriją šmaikščiai – iš tarpukario ūkininkaitės lūpų

XX a. pirmoje pusėje pastatyti Prienų karinio miestelio pastatai nepriklausomai Lietuvai tarnavo vos ketverius metus. Po karo dešimtmečius miestelyje šeiminkavo sovietų kariuomenės daliniai, kuriems pasitraukus gyvenimas šioje teritorijoje apmirė, dalis pastatų pavirto vaiduokliais. Prie statinių nykimo prisidėjo ne tik gamta, bet ir vagys, išplėšę ir išsinešę viską, kas yra vertinga ir pritaikoma. Į kultūros vertybių registro sąrašą įtrauktų pastatų atnaujinimą stabdė griežti reikalavimai, taikomi rekonstrukcijos projektams. Geri pokyčiai prasidėjo ne taip jau seniai: keletas pastatų jau pritaikyti viešųjų ir verslo paslaugų teikimui, išasfaltuotos pagrindinės gatvės, verslininkai vykdo daugiaaukščių pastatų atnaujinimo ir pritaikymo būstams darbus. Keičiantis buvusios kareivinių teritorijos vaizdui, pradėta domėtis ir šio greitai devyniasdešimtuosius metus skaičiuosiančio komplekso istorija, svarbia Lietuvos kariuomenės paveldui.

Rugsėjo 12–16 dienomis minint Europos paveldo dienas ir Prienų 520 metų jubiliejų, VšĮ „Prienai“, Turizmo ir verslo informacijos centras pakvietė visus, besidominčius Prienų istorija, į renginių ciklą „Paveldo archyvai Prienų krašte – pažink, atrask, pajausk“. Vienas iš renginių – pirmąkart viešai pristatyta teatralizuota edukacija „Tarpukario romansas: Prienų kareivinių miestelis, meilė, košė ir taika“ – susidomėjusius prieniečius nukėlė į 1937 m. gegužės 28 d., penktadienį, kai Bagrėno kaimo ūkininkaitė Marytė Bendoriūtė gavo laišką iš Prienų kareivinėse tarnybą einančio kavaleriaus – eilinio pėstininko Vinco.

Pasivaikščiojimo su Maryte po buvusių kareivinių teritoriją metu, stabtelint prie svarbiausių šio komplekso pastatų, klausantis šmaikštaus jos pasakojimo, prieš akis atsiskleidė karinio miestelio statybos ir atidarymo aplinkybės, daugiau sužinota apie jo išplanavimą, pastatų paskirtį, įrengtus patogumus, čia dislokuoto Antrosios pėstininkų diviziono 5-ojo pėstininkų LDK Kęstučio pulko 2-ojo bataliono 6 kuopos ir 3-čiojo ar-

tilerijos pulko 2-osios kulkosvaidžių kuopos, Ryšių būrio ir Ūkio kuopos vadovybės santykius su pavaldiniais, kareivėlių kasdienybę ir šventes, kareivinių vidaus tvarką.

Pasak visai žinios Marytės, maždaug 1933 metais pradėtos statyti Prienų kareivinės prieskariu buvo vienos moderniausių šalyje – jose buvo įvestas vanduo, centralizuotai tiekiamos šilumos sistema, vietinė kanalizacija. Karinis miestelis Prienuose užėmė daugiau kaip 20 hektarų plotą, kuriame išsidėstė 18 statinių (net 12-ka iš jų buvo mūriniai) – gyvenamieji kareivinių pastatai, valgykla su virtuve ir klubu, ligoninė, pirtis ir skalbykla, arklidė, komendantūra, ginklų, maisto sandėliai ir kt. Pastatytos ir arklidės, kuriose buvo laikomi 37 arkliai – 7 jojamieji ir 30 skirtų gurguolėms tempti. Kareivinėms buvo priskirtos pievos ir dirbama žemė. Į šiaurę nuo karinio miestelio plytėjo pratybų laukas. Kęstučio pulkui vadovavo gen. št. plk. lt. Albinas Čepauskas.

Karinio miestelio atsiradimas Prienuose tuo metu turėjo didelę įtakos vietos bendruomenei, gerokai

pagyvino ramų gyvenimą, sustiprino jos patriotinius jausmus. Karininkų ir karių iniciatyva ant kalvos prie Nemuno buvo pastatytas betoninis beveik 10 metrų aukščio Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio paminklas, imituotas granitu. Jis buvo atidengtas 1937 m. lapkričio 14 d. Kareivinių ir paminklo pašventinimo iškilmėse lapkričio mėnesį dalyvavo ir pats kariuomenės vadas Štasis Raštikis su žmona Elena Smetonaite-Raštikiene, kareivines projektavęs, jų statybomis rūpinęsis Juozas Bradauskas, Prienų miesto burmistras Julius Greimas, kiti svečiai. Paminklas kainavo du tūkstančius litų, jo statybai buvo renkamos aukos.

Sovietai paminklą nugriovė 1954 m., jis vėl atstatytas 1990 metais miesto centre prie tilto per Nemuną.

Į edukaciją apie kareivines buvo įpinta ir kitų detalių, leidžiančių susidaryti nuomonę apie prieskario prieniečių gyvenimą, mieste klestėjusius verslus, gyventojų nuotaikas. Marytės pasakojimas nutrūko ties 1940 m., kai LDK Kęstučio pulkas kaip karinis vienetas buvo likviduotas, o jam priklausę karininkai ir kareiviai buvo išblaškyti, nemažai jų atsidūrė tremtyje.

Ragaudami kareivišką griukį košę ekskursijos dalyviai galėjo apmąstyti trumpą, bet nepaprastą Prienų kareivinių istoriją, užduoti klausimus edukacijos „Tarpukario romansas: Prienų kareivinių miestelis, meilė, košė ir taika“ kūrėjai ir vedėjai prieniškei Rūtai Rūtei, kuriai, įgyvendinant savo sumanymą, karinio miestelio istoriją teko po faktelių ir detalių surinkti iš tarpukario spaudos, leidinių apie 5-ąjį pėstininkų LDK Kęstučio pulką ir senųjų gyventojų prisiminimų.

Į edukaciją tikslingai įtraukti ir prie Beržyno parko veikiančio, ka-

Pasivaikščioti po Prienų karinio miestelio teritoriją, išgirsti jo istoriją pakvietė teatralizuotos edukacijos „Tarpukario romansas: Prienų kareivinių miestelis, meilė, košė ir taika“ rengėja prieniške Rūta Rūtė. Autorės nuotraukos

vinių ir maitinimo paslaugas teikiančio verslo atstovai. R. Rūtė viliasi, kad jos naująją edukaciją pamėgs ne tik prieniečiai – ją mielai užsisakys ir žmonės, atvykę iš kitų vietovių, norintys daugiau sužinoti apie Prienus bei Lietuvos kariuomenės paveldą.

Bendradarbiaujant su Turizmo ir verslo informacijos centru, Europos paveldo dienų metu Rūta Rūtė vedė ir kitą, pačios parengtą edukaciją „Pas Prienų popierinės skudurininkės...“, reprezentuojančią XVIII – XIX a. Prienuose veikusias popieriaus dirbtuves, kuriose iš skudurų gamintas aukštos kokybės popierius. Kiti Prienų VTIC parengto projekto

„Paveldo archyvai Prienų krašte – pažink, atrask, pajausk“ renginiai prieniečius pakvietė į ekskursiją po Prienus su Krašto muziejaus vyr. fondų saugotoja Ernesta Juodsnukyte, joje apžiūrėtas išlikęs nekilnojamas kultūros paveldas, pagilintos istorinės žinios. Taip pat grupė žmonių autobusu aplankė įdomiausias Prienų – Marijampolės kultūros objektus. Kvietiško dvaro sodybą, kurią 1717 metais pastatė Prienų seniūnas Morkus Antanas Butleris ir jo žmona Pranciška Ščiukaitė-Butlerienė.

Dalė Lazauskienė

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Tai, kas išaugina...

Rajoninis folkloro kolektyvų sambūris „Žydi klesčia radastėlė“

Rudenį gražiai rugsėjo 10 d. popietę Šilavoto Davatkyne skambėjo melodingos Sūduvos krašto dainos. Rajoniniame folkloro kolektyvų sambūryje „Žydi klesčia radastėlė“, skirtame Sūduvos metams, savo dainomis ir širdies šiluma dalinosi Šilavoto laisvalaikio salės folkloro grupė „Akacija“ (vadovė Saulė Blėdienė), Ašmintos laisvalaikio salės folkloro grupė „Ošvenčia“ (vadovė Rima Vilkienė), Pakuonio laisvalaikio salės folkloro grupė „Obelėlė“ (vadovė Renata Žibienė), Prienų kultūros ir laisvalaikio centro folkloro kolektyvas „Gija“ (vadovė Dalė Zagurskienė) ir Kazlų Rūdos savivaldybės Kultūros centro Plutiškių kultūros namų folkloro ansamblis „Vabalkšnė“ (vadovė Žibutė Labutienė).

Folkloro kolektyvų sambūrio dalyvius pasveikino Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotoja Loreta Jakinevičienė, Prienų rajono savivaldybės tarybos narė Aušra Deltuvienė, Prienų kultūros ir laisvalaikio centro direktorės pavaduotoja Ligita Gediminienė, Šilavoto seniūnijos seniūnė Neringa Pikčilingienė.

Etninė kultūra – tai tarsi neišsenkanti versmė, kuri mus stiprina ir gaivina. Nuoširdžiai dėkojame visiems folkloro kolektyvams ir jų vadovams už nuolatinį tautinės kultūros puo-

selėjimą ir rūpestį, kad nenueitų užmarštin senolių tradicijos, dainos ir papročiai. Už visokeriopą pagalbą organizuojant renginį ačiū tariame Šilavoto Davatkyne muziejiniukei Danguolei Lincevičienei, Šilavoto seniūnijos kolektyvui, Ingavangio kaimo bendruomenės narei Aušrai Juodsnukytei, bibliotekiniukei Kristinai Tamašauskienei ir visiems, prisidėjusiems prie renginio organizavimo.

Šilavoto laisvalaikio salės kultūrinių renginių organizatorė Saulė Blėdienė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas
„Jaunimo
skveras“
ir „Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**